

KAIP REAGUOTI, JEIGU VAIKAS KANDŽIOJASI?

Kandžiojimasis būdingas vaikams iki 3,5 m. Nors toks elgesys nėra priimtinas, tai yra normali vaiko raidos dalis. Svarbu suprasti, kad vaikas taip nesielgia sąmoningai siekdamas nuskriausti kitą.

Dėl ko vaikai kandžiojasi?

- **Dygsta dantis** – tai būdinga mažesniems vaikams, kad numalšintų ištinusių ir jautrių dantenų skausmą.
- **Tyrinėja pasaulį** – vaikas domisi pasauliu ir viskas, kas pakliūna į jo rankas turi būti ragaujama.
- **Smalsumas** – vaikas kanda norėdamas pažiūrėti kas bus, gali kąsti siekdamas atkreipti dėmesį ir nesuprasti, kad kitam asmeniui tai yra skausminga.
- **Stresas** – vaikas kandžiojasi, nes patiria didelius pokyčius gyvenime.
- **Nepatenkinti baziniai poreikiai** – vaikas yra alkanas, pavargęs, nori miego ir pan.

- **Reiškia savo jausmus** – kandžiojimusi vaikas gali išreikšti savo nepasitenkinimą, jausmus arba gintis nuo ko nors.

Ką daryti, kai vaikas kanda?

- **Pabandykite atrasti priežastį dėl ko vaikas kandžiojasi** – stebėkite kokiu metu vaikas dažniausiai kandžiojasi, kas tai iššaukia, kam kanda (ar nuolat tam pačiam vaikui, ar skirtingiems) ar kanda tėvams, auklėtojams.
- **Venkite situacijų, kurios skatina kandžiojimąsi** – stebėkite ar patenkinti vaiko baziniai poreikiai (pamiegojęs, pavelgęs, sausas), užsiima kokia nors veikla ar nuobodžiauja, žaidžia vienas ar su kitais.
- **Jeigu dygsta dantys** – užtikrinkite, kad vaikas šalia turėtų kramtukų. Net jeigu dantys nedygsta ir matote, kad vaikas nori kažkam kąsti, vietoj to pasiūlykite kramtuką.
- **Stebėkite vaiką** – stebėkite ar prieš kandant yra kokių kitų požymių, kad tai darys (pradeda verkti, rėkti, mosikuoti rankomis). Pastebėjus šiuos požymius nukreipkite vaiko dėmesį arba patraukite iš esamos situacijos.
- **Stabdykite ir neleiskite kąsti dar kartą** - matydami, kad vaikas ruošiasi kąsti arba įkando, tvirtai, jo akių lygyje pasakykite „Stop. Kandžiotis negalima“. Paaiškinkite, kad toks elgesys sukelia kitam asmeniui skausmą. Jei vaikas nesiliauja, reikėtų patraukti iš situacijos.
- **Skirkite vaikui dėmesio** – skirkite kasdien vaikui dėmesio (žaiskite žaidimus, skaitykite knygeles, konstruokite, bendraukite, eikite pasivaikščioti).
- **Kai vaikas kanda – nekąskite atgal** – į vaiko kandžiojimąsi naudinga reaguoti ramiai, o ne atsakyti tuo pačiu. Jei supykę kąsite vaikui atgal, jam atrodys, kad tai normalus elgesys supykus.
- **Pasirūpinkite vaikui, kuriam buvo įkasta** – atsiprašykite ir paguoskite jį. Besikandžiojantis vaikas mato, koks tinkamas elgesys turėtų būti įkandus.

Svarbu į vaiko kandžiojimą reaguoti ramiai ir nuosekliai. Pakartoti, kad kandžiojimas yra nepriimtinas ir kelia skausmą tiek kartų, kiek prireiks.

